

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr. a treia-ora 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăcii Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază.

Nimeri singuratici la 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc. pe acțiuni.

Succese... negative.

(*) Căile pe care un popor poate să exercite o influență asupra altuia, în virtutea unei superiorități oarecare, sunt închise poporului maghiar, când e vorba de desnaționalizarea noastră.

Dacă n'ar fi așa, noi de mult n'am mai fi Români. Am trăit o mie de ani împreună cu Maghiarii; contactul lor însă nu ne-a adus nici un fel de vătămare din punctul de vedere național. Putem să mai trăim încă o mie, și pentru aceea nu vom rămânea mai puțin Români.

Maghiarul e „poseur”; Românul e așezat la minte și la inimă. Maghiarul e îngâmfat; Românul e ironic, și nu se lasă a fi lesne impresionat și ademinit de asemenea „calități”.

Suflete deosebite, ele au fie-care menirea lor. Ele se pot întâlni din întâmplare, dar sunt prea opuse, ca să se absoarbă și să se contopească unul în altul.

O singură cale le mai rămânea Maghiarilor, chip spre a ne desnaționaliza, calea cea mai rea și mai primejdioasă, calea sinucidei, le mai rămânea adică să ne facă Maghiari de frică.

Și au luat calea aceasta. De-o parte traista cu grăunțe pentru cei ce-și vor renega neamul; de altă parte gârbaciul, gendarmul și temnița pentru cei ce vor voi să rămâne Români și să se manifesteze ca Români.

Ce nebulie! Cine n'a auzit de câteva-ori în viața lui și cine n'a văzut de câteva-ori scrise vorbe: „sentiment național”?

Iubirea de neam e într'adevăr un „sentiment”. Nenorocii acei cari nu-l au, — ei nu sunt oameni întregi.

Dacă în noi, ca oameni, există ceva liber, e tocmai spiritul nostru, cugetarea și sentimentul nostru. Materia care alcătuiește ființa noastră fizică poate fi supusă la constrângeri, poate fi sdobită chiar; dar spiritul nostru, cugetarea și sentimentele noastre, rămân libere de orice constrângere și independente în manifestarea lor, cel puțin internă.

Cum își închipesc dar Maghiarii că au să ne facă să-i iubim, de frică? Cum își închipesc că, de frică, o să ne lăpădam de limba, de legea și naționalitatea noastră?...

Când Românul zice că „dragoste cu sila nu se poate”, spune un mare adevăr și umoristul francez a eternizat în nenumărate comedii ridicolul acestei situații.

De altminteale, care au fost rezultate de până acum ale acestei politice tare minunate? Câteva generații au

trăit deja sub regimul de desnaționalizare silită. Dar cine s'a întors din temniță mai rău Român decât cum era când a intrat? Cine și-a plecat capul și cine s'a ingenuchiat înaintea prigonirilor, a căror victimă a fost?

Dacă e vorba de rezultatele acestei goane de maghiarisare la cei direct puși în cauză, apoi ele au fost cu totul contrare așteptărilor. Un om atins se îndepărtează de acel care-l atinge; o conștiință violentată se revoltă și protestează. Ear' pe de altă parte a suferi pentru o cauză dreaptă e de multe-ori o adăncă satisfacție morală. Și cauza neamului nostru e atât de dreaptă, încât ori-cărui bun Român sacrificiul vieții chiar i-s'ar părea prea mic pentru triumful ei.

Dar' nu numai acesta a fost rezultatul negativ al goanei de maghiarisare. Mai este unul, cu mult mai însemnat și tot atât de negativ din punctul de vedere al dușmanilor nostri.

Conștiința noastră națională n'a fost nici-odată adormită. Ea însă n'a cerut nici-odată mai multă tărie de afirmare, decât sub regimul inaugurat și practicat pe seama noastră de Maghiari. Războiul este un element al ordinii universale, — zice contele de Moltke într-o scrisoare către Bluntschli. Cele mai frumoase calități se desvoltă în luptă: curajul și renunțarea, fidelitatea la datorie și spiritul de sacrificiu.

Să fici dacă aceste cuvinte sunt mai mult sau mai puțin adevărate, când e vorba de războaiele sângeroase, ele cuprind un înalt adevăr, când e vorba de lupta sfântă, pe care un popor o duce pentru conservarea sa națională.

Lupta de exterminare ce ne-au declarat Maghiarii și guvernelor n'a descurajat pe nimenea, ci mai mult ne-a chemat pe toți la datoria noastră și mai virtos ne-a întărit în hotărârea de a fi și de a rămânea Români.

E locul de a zice, cu poetul: A hotărât dușmanul, în trista lui truție, ingenuchiat și-n lanțuri se ție un popor, Dar' a uitat, că nu e isvor de bărbăție. Mai mare și mai spornic ca oarbă tiranie. Din care se se nască speranța 'n viitor.

Și earăși, e locul de a zice, cu poetul, privind la rezistența bărbătească ce neamul nostru a opus-o tendinței de desnaționalizare:

În ura lui de moarte, dușmanul a 'ncercat A neamului piere. Dar' moartea nu înghite Poporul care are și piepturi ofelite. Și inimi simfitoare și cuget luminat.

Din acest punct de vedere, prigonirile Maghiarilor ne-au făcut un mare bine. Ele ne-au strins rîndurile și-au desvoltat în noi sentimentul solidarității și al sacrificiului.

Să nu cugete nimeni la neînțelegeri de-o clipă, ce s'au ivit printre noi în ultimele timpuri, și nimeni să nu-și amintească partea lor dureroasă. Să ne mulțumim a constata numai că e mare înălțarea la care am ajuns, că puterea noastră de rezistență s'a întărit prin luptă și că încercarea de a ni-se răpi naționalitatea va fi mai nefructuoasă astăzi de cât ori-când.

Guvernul dela Budapesta poate să ne răpească naționalitatea pe hârtie; el poate să ne conteste chiar existența, — nu numai dreptul de a ne întruni și de a delibera asupra intereselor noastre. Naționalitatea noastră însă, drepturile noastre, dorul de libertate și înfrățire sunt gravate în inimile noastre în conștiința noastră, — și de acolo nimeni nu ni le poate răpi.

Mai sfânt ca libertatea și înfrățirea nu e Nimic. În lătmii jugul! El nu e pentru noi! Dat vulturului este spre ceruri să se sue, Și e nebul acela ce caută să se pue Zagaz de-a curmezeiul pomului pivoi.

Loviturile ce ne-au dat Maghiarii ne-au strins umăr la umăr. Am pute zice că ei și-au dat lor înși-le aceste lovituri; le-au dat în tot casul patriei, care n'au câștigat nimic, ci se simte bătută adânc de curente deosebite și protivnice, care, cu drept cuvânt, vor pune într-o zi multe lucruri în chestiune. Maghiarii ar trebui să-și aducă aminte vorba românească: „cine seamănă vânt, culege furtună”, și să cugete la tot înțelesul ei.

Sibiu, 15 Iunie n.

„Dreptatea” greșete. La călăușul primului ei de Vineri „Dreptatea” din Timișoara scrie următoarele:

„La conferința din 24 Octomvrie 1896, — după noi (adeacă: P. Rotariu. R. „Trib.”), actul cel mai nefericit între toate (va se zice: actul cu memorandumul totuși nu a fost cel mai nefericit! R. „Trib.”), — este drept că dl. president al nostru, dl. Al. Mocsonyi, a fost întrebare de părere, pe cale telegrafică. La moment a răspuns dl. M. că nu poate decide unilateral, dar cere restimp de 48 ore; deodată a convocat comitetul nostru și a venit și însuși la Timișoara și am consultat. Ca răspunsul nostru să ajungă iute și sigur am trimis de aici un membru care în persoană să comunice hotărârea noastră dlor din Sibiu. Dar' ce se vede? Convocatorul conferinței era deja gata și spedit din partea dîi Raftiu încă pe atunci, pe când noi consultam. Va se zice: ne-a învoiat și consultat, pentru ca să ne aștepte nici măcar răspuns la invitare, nici părerea noastră”.

„Dreptatea” nu e exactă. Dl. Mocsonyi nu a fost întrebare de părere asupra convocării ori neconvocării conferinței din 24 Octomvrie 1896, ci asupra participării ori ne-participării sale la conferința, a căreia con-

vocare se decisese deja în conferința confidențială, ținută la 14 Octomvrie în Sibiu, unde a fost invitat atât dl. Mocsonyi cât și oamenii d-sale, dar' nu s'a prezentat nici d-sa nici oamenii d-sale.

Răspunsul pe care dl. Mocsonyi avea să-l dea, se putea dar' referi numai la participarea ori neparticiparea sa la conferință, ear' nu la convocarea ei, căci vor înțelege — poate — și domni dela „Dreptatea” că hotărârea unanimă a conferinței confidențiale, la care au participat 35 de fruntași români din toate părțile țerii nu s'a putea modifica ori nimici prin părerea ulterioară a unora dintre invitați, cari au aflat de bine a ignora invitarea.

Răspunsul putea să-l trimită dar' dl. Mocsonyi, deși „convocatorul era deja gata și spedit din partea dîi Raftiu (când „Dreptățiștii” consultau încă), — dar „membrul care în persoană avea să comunice hotărârea” — se așteaptă încă și azi să sosească la Sibiu.

Spre liniștirea celor dela „Dreptatea” le mai spunem, că tot conferința confidențială a decis ca să se convoace conferința generală în forma în care s'a convocat, adică să fie, — cum zic ei — pseudo-națională, — și de luau parte la conferința confidențială puteau să aște motivele, cari au făcut necesară luarea acestei hotărâri.

„Dreptatea” face rău că se apără cu — neexactități.

Boala Principelui Ferdinand. Profesorul Leyden nu a plecat încă din București, ear' împregiurarea această dă ansă la îngrijiri și bănueli, că starea sănătății A. S. R. principelui Ferdinand s'ar fi întors spre rău. Adevărul e, că mici variații s'au produs în starea sănătății augustului bolnav, dar' de un caracter trecător și scutit de orice îngrijiri. Ultimul bulletin medical constată o temperatură aproape normală și astfel o stare îmbucurătoare.

Informație exactă. „Hazánk” scrie, că ultimul congres al Ligei a luat hotărârea de a organiza Liga pe base cât se poate de largi, astfel că fiecare țeran și om independent din Ardeal să facă parte din ea. Spre acest sfârșit taxela s'au redus dela 80 la 15 cruceri.

E bine informat organul lui Kaas Toor, n'ai ce zice!

Căderea Patriarhului Brancoviciol. „Bud. Hirap” primește informația din Novi-Sad, că alegerile pentru congresul bisericesc sârbesc nu se fac conform dorinței Patriarhului Brancovici, fiindcă pretutindenea se vor alege deputați radicali. Învinge-

rea radicalilor înseamnă căderea Patriarhului, de aceea Brancovici s'a adresat cu rugare către Bánffy, ca să ne permită intrarea congresului, ori apoi să-l închidă imediat după deschidere. Bánffy i-ar fi răspuns însă cu nem lehet, și de aceea patrioții dela „Bud. Hirap” cred că e mai mult ca sigură căderea Patriarhului Brancoviciol.

Vorba aluia: pasărea mălaiu visează!

Parlamentul maghiar.

Sedința din 11 Iunie.

Camera deputaților.

Se autenticează protocolul sedinței trecute și se trece la ordinea zilei.

Pe tapet: continuarea discuției asupra proiectului de lege referitor la introducerea noiei proceduri penale.

Sturman György susține, că scopul proiectului e întărirea puterii în mâna guvernului. Nu-l primește.

Marjay Péter zice, că densus și consoții sei atata vor bate toaca la urechea guvernului că proiectul e vătămător, până când guvernul îl va revoca și se va abate la calea bună. Citează din Castelar, și provoacă pe ministrul de justiție să-și modifice sau să-și revocare proiectul căci altcum... nu-l primește.

Visontai Soma critică proiectul și guvernul, care strică azi ceea ce a zidit ieri. Constată, că acest proiect de lege stă în contrazicere cu celelalte propuneri; propune să se redea comisiunei judiciare, să-l aducă în consonanță cu celelalte.

Se face pauză de 5 minute, după care ministrul de justiție Erdelyi răspunde tuturor oratorilor de până acum.

Visontai își explică cuvintele rău înțelese de ministru, ministru îi replică și sedința se încheie.

Casa Magnaților.

Tot atunci s'a ținut sedință și în casa Magnaților.

Înainte de a se trece la ordinea zilei, baronul Vácsy interpelează în cauza întem-plărilor jehnice cu lucrătorii din provincie, și întreabă pe ministrul de interne, ce cunoștință are despre lăfărea socialismului, și cum voește să-l înădușe?

Se va comunica ministrului de interne. Să pune în discuție legea despre adaptările dela universitate.

Contele Zichy Nándor cere să se dea expresione în lege faptului netăgăduit, că universitatea e catolică, și stă sub patronajul M. Sale.

Baronul Vácsy spriginește propunerea contelui Zichy.

Ministrul Vlassics răspunde, ear' majoritatea primește proiectul în general și în special, după ce mai vorbește contele Zichy și

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Băile Herculane

de Dr. George Vuia.

Băile Herculane (Herculesbad, Herkulesbad), cunoscută și sub numele Mehadia, băi termale de renume european, la marginea sudică a regatului ungar, aproape de frontiera României și a Serbiei. Prin bogățiile minere, arangiamentalu tehnic și arhitectonic, situația politică etnografică și frecuența anuală B. H. ocupă cel dintău loc între stabilimentele balneare din regatul Ungariei. Sunt situate, la o înălțime de 176 m. dela nivelul mării înconjururate de munți înalți cu o vegetațiune imbelugată, cu isoare și cu ritul Cerna, care percurge întreaga vale a băilor. Cerna își are originea în munții României, la cătunul Teșna taie frontiera țerii și șerpuind dealungul teritorului băilor, aprape de splendida gară a căilor ferate se împreună cu ritul Bala-Reca (Rit-alb). Cerna (Neagra) și-a luat numirea dela culoarea apei, care mai de multe-ori este întunecoasă, când e plioas, de husemulu ce se spală de prin văgăuni, ear' când e secetă, de reflexul vegetației intensiv verde de pe mal. Acest ritu contribuie mult la slăbirea locului prin repede-ă cădere ducăd cu sine ca un

perfect „tout à l'égoût” toate necurațiile animale și economice, formăd astfel un drenaj natural al teritorului.

Istoria B. H. se poate împărți în 6 epoce: romană, barbară, turcească, austriacă, ungară și internațională. Epoca romană. La 106 învinge Traian pe Daci și se apucă numai decăt de civilisarea Daciei. Adoratori ai băilor calde, Românii știuă să se prețuiască avantajele igienice și vindecătoare ale bogatelor izvoare din valea Cernei, castrul militar „Tsierna”. Traian dă ordin să se construiască apeducte, stabilimente pentru băi, drumuri practiceabile așa, că sub domnia lui s'a creat locul de cură termală, care fiind închinat, ca toate apele calde vindecătoare zeului Hercule — ad aquas Herculis sacras — acest nume îl poartă și astăzi. După Traian, întemeietorul băilor, a urmat Adrian, Antoniu Piu și Marc Aurel, cari asemenea au cultivat B. H., despre ce avem o mulțime de dovezi în resturile antice, aflate la fața locului: statue, sarcophage, monete, table votive, ruine de apeducte, cărămizi cu inscripții etc. Din inscripțiile găsite descifrăm numele zeilor Hercule, Esculap, Higi-a, Mercur și Venus, căroră au fost dedicate monumentele din partea celor ce alergau la aceste izvoare ale tămăduirii. Epoca barbară. După două veacuri și jumătate de înfrîngere și cultură romană, începură a năvăli hordele asiatice cu atăta putere, încât Domitian, nevoit să se retragă, lăsa frumosele instituțiuni umasitare pradă

devastărilor sâlbate ale cuceritorilor barbari. Despre băile calde din valea Cernei, din cari Românii făcuseră un cult religios, nu se mai știe nimic. Epoca turcească. Aceasta se începe cu năvălirea Turcilor, cari timp de un secol și jumătate țin sub stăpânire semilunei toată țeara, exploatându-o fără cruțare. Aceștia, probabil, au folosit și băile, căci la orășelul d'azi Mehadia au construit și o fortăreață și astfel în apropierea izvoarelor fiind, negreșit că vor fi căutat să corășjundă. Corăulul, care prescrie băile spre folosința zilnică. Dar' nici o urmă de oare care instalațiune de ei n'a rămas. A fost o epocă de ăsurpăție și indolență orientală. Epoca austriacă începe cu ășgonirea Turcilor din Ungaria și incorporarea definitivă a Banatului timișan către Austria. Până la această epocă o parte a teritorului, pe care zac băile, aparțineau Munteniei, — Valachia mică — pe atunci vasală Turciei. Cerna era frontiera Țerii românești. Guvernul imperial din Viena organizează teritorul mărginaș dinspre imperiul otoman în sistem militar. Toți locuitorii cad sub comandă și administrație militară, astfel că în timp de pace lucră pământul, fac prestațiuni de lucrări publice, ear' când se apropie dușmanul, prind arma. Acest sistem grănițesc a făcut posibilă renașterea B. H. în timp relativ scurt. Mareșalul conte Hamilton face acum un raport detaliat despre necesitatea restaurării băilor române și îl înainteză la 1786 împăratului Carol VI. Ca

prin farmec se ridică într'un singur an trei construcții balneare, cele mai vechi din căte se văd și astăzi și sunt în folosință: baia Franciscă, baia Ludovic și baia Hercules. La zidirea acestora s'a folosit materialul vechilor stabilimentelor romane. Soldații romani au fost cei dintău lucrători, când s'au creat și construit băile, grănițerii români cu brațele lor au muncit și la reconstruirea lor. Această lucrare, sub comandă militară, fără nici o plată, s'a urmat până la desființarea grăniței pe la 1875—6. Epoca ungară. Cu ănaugurarea constituției politice se desființează sistemul militar al confăniilor banatice, ear' administrația B. lor H. o ia guvernul ungar. Multe îmbunătățiri materiale s'au făcut în epoca nouă, cari culminează în construirea splendidului stabiliment „Baia Szarjary”, o zidire monumentală, cu confort și toate înlesnirile balneotehnice. Numărul vizitatorilor din țările limitrofe, cu deosebire al celor din regatul român, începușe a scăde, cu toate jertfele demne de lăudă ale guvernului ungar. Lumea neobișnuită cu nouă administrație, lipsind din băi comandanții români, apoi ne mai gășind nici inscripțiile românești, așiate la toate potecile, Românii se simțiau la început străini în localitate. Disensiunile politice dintre guvernele țerilor, de unde se recrută cel mai mare și bogat contingent al vizitatorilor, încă au avut și au mereu înfrîntură asupra frecuenței băilor, avasate la un public atât de eterogen, cum e publicul B. H. Reputația

veche a apelor, poziția încântătoare a locului și îngrijirea neîncetată a guvernului de a înălța la nivel european stațiunea balneară, a ășit cu toate acestea învingătoare, așa, că de călăia azi Românii din regat fac earăși partea însemnată a vizitatorilor.

În primăvara anului 1887 a fost aici la o cură de 6 săptămăni împărăteasa-regină Elisabeta a Austro-Ungariei. Visita ce i-a făcut regina României Elisabeta, însoțită de regele Carol, intimitatea cordială ce s'a stabilit între aceste două femei înalte, a fost preludiul unei ere nonă pentru B. H., care după 9 ani a fost sârbătorește ănaugurată. De aceea cu drept cuvânt o putem numi Epoca internațională. Înălțurarea cataractelor Dunării, numite „Poarta-de-fer” și deschiderea navigației libere pe acest teritor al fluvului, unde trei regate se ating, a fost o sârbătoare internațională de însemnată istorică. Acest act s'a săvârșit cu o pompă rară în luna Septemvrie 1896, a cărei culminațiune se desfășură în strîmta vale a Cernei, la piciorul muntelui Domogled, în „Hotelul Francisc Iosif”, cartirul celor trei capete încoronate, și în „salonul de cură” unde patronul casei, Monarchul Austro-Ungariei a ospătat pe Regele Carol al României și Alexandru al Serbiei, în prezența celor trei case civile și militare împreună cu corpul diplomatic și parlamentar.

(Va urma).

baronul Vădese, propunând nește moțiuni cari se resping.

Proiectul de lege despre îmbunătățirea sorții diurniștilor se primește fără discuție.

Sedința se încheie.

Sedința din 12 Iunie n.

Camera deputaților.

Se continuă lupta în contra ș-lui 16. Okolicsányi zice, că proiectul guvernului înveninează societatea și apără corupția, pentru-că dacă vre-o foale va cuteza să vestejească pungășiile cutărei persoane private, judele va trebui să aducă sentință de condamnare, până-ce juriul ar zice că: bine a făcut foala! Nu primește proiectul.

Szentiványi Kálmán apără proiectul guvernului și declară, că-l primește.

Contele Károlyi István ține o vorbire lungă despre onoarea privată și cea a persoanelor cari ocupă funcțiuni publice, și zice că nu trebuie trasă linie între ele. Sunt una și alta, și la fel trebuie să fie și apărute. Face elogii contelui Apponyi, pe care de azi încolo îl recunoaște de șef al său, (contele Károlyi stătea afară de partide, ear' acum a intrat în partidul lui Apponyi. Red. "Trib.") și declară, că nu primește acest proiect de lege, care propagă corupția generală.

Polczner Jenő asemenea nu primește proiectul și propune partidului liberal să-și schimbe numele în partid reacționar.

Discuția se întrerupe și urmează interpeleările.

Makfalvay Géza interpelează în chestiunea întâmplărilor din Elemir, și întreabă pe ministrul de interne de are cunoștință despre planuirea unei greve din partea muncitorilor?

Ministrul Perczel răspunde, că a ordonat cercetare severă în cauză, și a făcut totii pași necesari pentru a înăbuși orice mișcare venită din partea muncitorilor.

Deputatul Blaskovics interpelează în cauza suspendării vicecomitelui Deschán din Timișoara.

Ministrul nu răspunde.

Sedința se încheie.

Naționalismul socialiștilor.

(g. a.) Sunt și printre convinșii naționaliști mulți oameni superficiali, cari se cred politicieni cu cunoștință aprofundată a lucrurilor, și-ți vorbesc și scriu cu față foarte gravă, cu un aer aproape suveran că: nu peste multă vreme ideea naționalistă va fi copleșită prin interesele și luptele purtate în giurul chestiilor economico-socialiste; ba potfacec „disparițiunea totală a certelor naționaliste”, peste 30—50 ani.

Ce le pasă „filosofilor viitorului” de acest soi, că viața, cea viață reală, în care trăim și suferim din cauza ideii naționale dovedește în fiecare zi contrariul! N'ai să-ți convingi nici prin argumente cât de puternice de resonanță, nici prin noianul de pilde de toate zilele: căci ei o mână tot pe struna lor cosmopolită, până dau înșși de greutate și — lucru de căpetenie — recunosc, mai întâi în forul lor anterior, și pe urmă și în public, că totuși — s'au înșelat. Nu e vorba, sunt puțini deocamdată d'acești naționaliști profunzi cu idei socialiste sau socialiști fără naționalitate, cari ajung acolo, dar totuși — sunt!

Am pute discuta mult cu ei despre această temă, dar preferim să le aducem argument convingător și din desbaterile congresului social-democraților din Austria, ce se ține de câteva zile în Viena. Eată, între altele, ce s'a petrecut acolo:

În sedința dela 9 c., era la ordinea zilei organizațiunea partidului. Referent era ovrul Dr. Adler, unul din corifeii partidului, șef-redactorul foaiei principale social-democratice cisleitane, „Die Arbeiter Zeitung”, care propune ca de acum înainte, afară de conferințele anuale ale partidului, care vor purta mai mult caracterul unor conferințe germano-austriace (deutsch-österreichische Parteitage), are să fie convocată, tot la doi ani odată, o adunare generală austriacă, în care fiecare cerc electoral va trimite doi delegați. În cercuri electorale cu naționalitate amestecată, fiecare grup naționalist (sprachliche Gruppe) are drept să trimeată doi delegați.

Mai la vale raportul continuă: Mai departe avem în vedere încă o propunere a bărbăților de încredere ai democrației sociale ceco-slave(!), în care se cere ca chestiunile care nu sunt comune tuturor organizațiilor naționale, să nu fie puse la ordinea zilei n adunările generale din imperiu. (Reichsparteitag). Grupurilor organizate

industriale ale fiecărei naționalități să se acorde reprezentare la conferință prin câte un delegat. Comitetele executive mai restrânse ale organizațiilor de partide naționale au dreptul de a fi reprezentate, în număr complet la congres. (Parteitag).

Dr. Adler a expus în referatul său — se zice în darea de seamă a lui N. Fr. P. — că organizațiunea partidului social-democrat nu trebuie să fie nici centralistă, nici federalistă, ci potrivit trebuințelor practice. (Cât de bine zice! R. „Trib.”). Instituția reprezentării întregului partid (Gesamtpartei-vertretung) primită de către conferința generală din Praga, instituțiune, căreia îi incumbă conducerea politică a întreg partidului și care se compune din comitetele executive ale diferitelor naționalități, s'a dovedit ca foarte bună; dorința Cehilor (referatului nici nu zice „Böhmen”, ci „Tschechen”. R. „Trib.”) ca să se țină conferințe generale din imperiu (Reichsparteitage) pentru regularea afacerilor comune, s'a luat în seamă, în proiectul deus de către conducerea partidului. Trimiterea delegaților la congres are să fie executată după cercuri electorale ale curii V-a, și se va acorda și majorității naționale o reprezentare, pe când la conferințe mai restrânse vor fi trimiși delegați, după actualul mod de alegere.

Deputatul în reichsrath Dr. Iarocievici a salutat adunarea în numele partidului ruten radical și a declarat din însărcinarea partidului, că Rutenii radicali stau pe baza programului social democrat. Terenul de agitațiune al partidului său este țărănimea rutenă; aici o de lipsă o tactică deosebită și de aceea o organizațiune de sine stătătoare...

Deputatul în reichsrath, Hybeschă motivat propunerile delegaților cehi, mai făcând următoarea propunere: „În intervaluri dela un congres până la cel proxim, tactica parlamentară o hotărăște însofira deputaților social democrați din Austria, în conștăgere cu comitetele executive ale organizațiilor naționale”.

Deleg. Sokup (Praga) consideră ca imposibil centralismul în democrația socială din Austria; întreaga dezvoltare a statului austriac împinge către decentralizarea organizațiunii.

Deleg. Scotti (din Isola) recomandă, ca pentru promovarea agitațiunii în ținuturile italiene, să fie înființat un secretariat de partid italian.

Kristan (din Laibach) a așternut următoarea propunere:

„Democrația socială în Austria se compune din partide: german, cehic, polon, slav-sudic, italian și ruten-radical. Aceste partide au propriile lor comitete executive și țin propriile lor congrese. Afacerile comune sunt conduse printr-o reprezentanță de partid din întreg imperiul (Reichsparteivertretung), în care toate naționalitățile sunt reprezentate potrivit puterii lor numerice”.

Discuția asupra acestui punct luase așa dimensiuni, încât nici n'a putut fi isprăvită, ea s'a urmat și a doua zi și încă astfel că numai în a treia sedință a putut fi întocmită și primită rezoluția asupra organizațiunii social-democratice în sens autonomist-naționalist.

Congresul Ligei.

Raport apărut în „Liga Română” (Urmare și fine).

Sedința a doua.

Sedința se deschide la ora 3.

Biroul e ocupat de d-nii Mihail Vlădescu, S. Perieteanu Buzău, I. Romanescu și P. C. S. Părintele Arhimandrit Dionisie Simionescu.

Înainte de a intra în ordinea zilei, președintele Vlădescu comunică Congresului, că biroul s'a conformat misiunii ce i-a confert azi d'înneată Congresul și s'a înscris în registrele palatelor regale și prințare (salve de aplauze).

La ordinea zilei discuția pe articole asupra statutelor.

La art. 1 și 2.

D. V. T. Cancicov arată, că poporul dela țară nu știe carte și nu are deci puținta a cunoaște și înainta scopurile Ligei. Propune deci înființarea de școli de adulți pe lângă deosebitele Secțiuni.

Generalul Angelescu (Craiova) găsește că ideea în sine ar fi bună, dar fiind nerealisabilă o combate. D-sa se va mulțumi dacă am reuși să interesăm pentru Ligă pe cei doi factori morali și intelectuali dela țară: pe preot și pe învățător.

Propunerea lui Cancicov, n'fiind suficient sprijinită, cade.

La alineatul art. 7.

D. General Angelescu crede, că comitetul central nu va putea avea un criteriu spre a se pronunța asupra moralității vreunei persoane care dorește a se înscrie în Ligă și nefiind primită la vr'o Secție, face apel la comitetul central.

D. St. Perieteanu Buzău, lămură chestia expunând un caz întâmplat în anii trecuți în Secțiunea din Paris a Ligei. Secția se divisase din cauza unor persoane, ce n'au fost admise a se înscrie. Comitetul central, deși sollicitat de către părțile în ligitu, nu putea face nimic, pentru-că statutele nu-i dădeau nici un drept. A trebuit deci ca această penibilă chestie să fie adusă și discutată în congres.

La art. 8. D. G. Tamara (București), cere a se adăoga un alineat care să prevadă, că Liga va lucra și pentru cultura și emanciparea țărânilor noastre, înființând școli la sate etc.

Di Barbu Delavrancea admite, că în satele noastre nu e suficientă cultură, că țărânul român se găsește încă pe o treaptă inferioară. Cu toate acestea, propunerea dlui Tamara, care cere intervenția noastră și în această chestiune, trece departe dincolo de hotarele ce s'au pus activității Ligei. Ceea-ce vrea Liga este conservarea și înaintarea simțului de solidaritate națională între toți Românii. Pentru crearea școlilor rurale, avem guvern, avem minister de instrucțiune publică.

Scopul urmărit de Ligă e destul de mare și reclamă destule forțe de muncă dela noi, ca să mai intervenim într-o chestiune încredințată solitudinii autorităților noastre publice.

D. I. V. Cancicov face propunerea ca studenții universitari să fie scutiți de taxa de înscriere.

D. C. Oroveanu e de părere, că această taxă de înscriere e o nenorocită barieră care împiedecă pe mulți Români cu sentimente bune, dar săraci, a se înscrie în Ligă. Cere deci ca taxa de înscriere să fie ștearsă.

Asupra acestei propuneri se încinge o discuție, la care iau parte mai mulți delegați.

D. Barbu Delavrancea crede, că dacă deschidem ușile Ligei prea largi, o să ne pomenim cu mulți membrii, dar e o chestie dacă între ei va mai fi o unitate de vederi și simțiri. Dels cel-ce fătă în Ligă, trebuie să cerem statornicie, conștiință națională bine lămurită și mai ales spirit de sacrificiu. Taxa de înscriere este un semn de hotărâre dintru început din partea celui-ce intră în rândurile noastre. Ori-cât ar fi de săraci membrii dela orașe ai Ligei, dacă ei sunt serioși și-și dau seama de ceea-ce înseamnă a fi membru în Ligă, ei vor da și în viitor, ca în trecut aceea taxă de intrare. Sunt între noi oameni foarte bogați, dar lipsiți de conștiința situațiunii neamului românesc și un ban nu aruncă pe discul Ligei. Șapoi să nu uităm, că majoritatea Ligei e alcătuită din săracime (aplaude furtunoase). Să nu ștergem taxa, căci ea produce o tristă impresie asupra fraților noștri asupriți. Să dezvoltăm sentimentul național atât de puternic, încât chiar și oameni săraci să nu mai poată găsi prea mare această taxă.

Di Crutescu (Ploesti) continuă a crede, că dacă s'ar scădea taxa de intrare, Liga ar deveni mai populară, lumea s'ar înscrie în număr mai mare în ea și propaganda s'ar face cu mai multă înlesnire. Propune ca taxa să fie scăzută dela 3 Lei la 1 1/2 Leu.

Di Barbu-Păltineanu nu poate admite, că taxa de trei Lei, la care sunt supuși membrii, ar fi contribuind la întărirea Ligei.

Liga nu trebuie să fie o societate restrânsă, un fel de Francmasonerie. Se deschidem largi porțile de intrare ale Ligei și se primim pe toți Românii cu taxe cât se poate de minimale.

Di I. T. Vlădescu (Bruxela) vorbește pentru închiderea discuției.

Se admite închiderea.

Propunerea Cancicov se primește cu un amendament al dlui Nenitescu: „toți studenții și elevii școlilor superioare și secundarii să fie scutiți de taxe”.

Di Nenovanu propune, ca nu numai țărâni, ci și micii agricultori dela orașe să fie scutiți de taxa de înscriere.

Propunerea se primește.

Celelalte amendamente se resping.

La art. 13.

Di D. Nenitescu propune, ca membrii cari au fost scutiți de taxa de înscriere să nu poată fi admiși la vot în adunările Secțiunilor, decât după un an dela înscrierea lor. Se primește.

La art. 15.

Di Cheleanu (Craiova) cere în numele Ligistilor craioveni, ca Secțiunile să fie libere a-și alege un număr mai mare de membrii în comitetele lor. La Craiova și azi comitetul e compus din 15 membrii. Numărul acesta rămase în vigoare în Secțiunea Craiova încă dela întemeierea Ligei, când statutele prevedeau numărul de 15 în comitet. Experiența

aceasta a mulțumit pe Craioveni și dl Cheleanu propune ca comitetele Secțiunilor să fie alcătuite din 7—15 membrii, după necesitățile locale.

Propunerea aceasta nefiind sprijinită, nu se admite la discuție. Art se votează.

La art. 21.

D. G. Ionescu (Göbl), crede că nouăle dispozițiuni ar putea atinge susceptibilitățile secțiunilor. Cere deci să se adăoga un alineat care să prevadă, că numai după repețite cereri, comitetul să useze de dreptul ce-i acorda acest articol.

Di St. Perieteanu-Buzău, arată casuri, că deja de repețite-ori s'au făcut cereri, dar ele n'au avut nici un efect. Comitetul central n'are nici un interes să vazeze secțiunile și congresul să fie încredințat, că acest articol va fi executat numai în casuri când repețite cereri vor remănea neascultate.

Roagă congresul a lăsa art. neschimbat.

Art. se votează neschimbat.

Se votează fără discuție art. 23, 24, 25 și 26.

La art. 35.

Di P. Chejanu cere ca și secțiunile să aleagă 6 suplenți în comitetele lor.

Di Ionel Grădișteanu crede, că intrarea suplenților în comitet ar da naștere la surprize poate chiar neplăcute. Congresul când își alege un comitet, să gândească la o conducere unitară, la o individualitate administrativă omogenă. Alegerea suplenților ar fi în detrimentul acestei unități.

Dar e și gren de presupus, că comitetul s'ar pute descompleta în cursul anului atât de mult, încât el se devină incapabil de muncă. Măsura aceasta nu răspunde unei nevoi urgente oratorul propune deci, ca ea să nu fie introdusă.

Di D. Nenitescu, discută opinia dlui Ionel Grădișteanu și susține modificarea așa cum e redactată de comitet.

Di Barbu Delavrancea se raliează la ideea emisă de dl Ionel Grădișteanu. Ne temem de o eventuală vacanță în comitet? Trecutul ne dovedește, că nu avem cuvinte a ne teme. Suplenții nu numai că nu ar răspunde unei nevoi, dar ar înlesni descompletarea comitetului. Mulți membrii din comitet, știind că îndată ce-și vor da demisiile, ei au să fie supliniți, au să fie încurajați prin această dispoziție a demisiona chiar în urma celor mai neînsemnate incidente. Să nu introducem această măsură, și să închidem astfel poarta de ieșire pentru cei-ce s'ar supăra prea repede.

În lipsa de suplenți, membrii comitetului nu-și vor da așa ușor demisiile, pentru-ca au conștiința răspunderii lor.

Art. se respinge.

Se admit apoi după mici discuțiuni art. 56, 57, 59 și 91.

Art. 63 da naștere la discuții mai animate.

El este, în sfârșit, pus la vot nominal și admis cu majoritate.

Restul modificărilor se primește fără discuțiune și în prelungite aplauze.

La puntea din urmă al ordinii de zi „propuneri”

Di Barbu Păltineanu ține să atragă atențiunea delgților asupra marelui important ce o are pentru noi congresul interparlamentar ce se va ține la Bruxela.

Constată cu părere de rău absența dela congres a dlui V. A. Urechia, dar vede cu satisfacțiune că este prezent un alt cap alb, d. Nicolae Ionescu. (Aplauze).

Cere congresului să roage pe dl V. A. Urechia și pe dl Nicolae Ionescu, ca în congresul interparlamentar acești doi bătrâni ai neamului românesc să ia apărarea Românișmului împotriva adversarilor nostri seculari. (Aplu e).

Propun-rea se primește.

Di Nicolae Ionescu: Mi-ați zis că sunt cap încărunit. Dar e să nu uităm, că este ceva care nu încurățește nici-cd-tă: e opiniunea publică. Această opinie e azi unanimă în a accentua, că nici Creta, nici Macedonia nu se pot liniști pe cât timp România nu e liniștită. Dar România nu poate fi liniștită, cât timp Românii de peste munți sunt prigoniți în ch.p. revoltător.

Nu facem irendentism, pentru-că ne cunoaștem interesele, dar trebuie să sprijinim pe frații nostri de peste munți în revendicațiunile lor pentru autonomia etnică.

Sunt veseli, ca am putut asista la interesele și demnele dv. debateri.

Voiu răspunde deci la apelul ce-mi faceți.

Voiu participa și eu la lucrările congresului interparlamentar și-mi voiu face datoria de Român în conștiință. D. voastră sânteti iereri. Vă întinereste ideea mare națională, pînru-că ea se întemeiază pe adevăr și pe dreptate. (Aplauze prelungite).

Președintele, în urma isprăvirei ordinii de zi, mulțumește în numele comitetului central executiv, membrilor congresului, pentru ordinea ce au observat și patriotismul luminat de care au fost conduși în timpul debaterilor.

Ați dat, zice d-sa, prin modificările ce ați adus statutelor o mai mare putere de lucru reprezentanței dv. permanente, și în același timp o mai mare răspundere.

Puteți fi siguri, că actualul comitet central executiv, care v'a cerut să-i dați puterea de inițiativă și să-i estindefi câmpul de activitate în toate orașele țerei, va ști utiliza, pentru întărirea Ligei și în folosul cauzei noastre naționale, toate noile dispozițiuni introduse de dv. în statute.

Congresul se închide la ora 6 1/2.

Atentat contra președintelui republicii franceze.

Duminecă după amiază un atentat îndrăsnit s'a încercat contra președintelui republicii franceze, pe când acesta mergea cu trăsura la cursele de cai de pe Longchamps. I-s'a aruncat în cale o mașină infernală, care a explodat tocmai în clipa, când trăsura președintelui a cotit, lângă pădurea de Boulogne, spre locul de intrare. Din norocire președintele a rămas neatinț, și după o oprire de câteva minute, trăsura lui și-a urmat drumul înainte.

La început s'a răspândit vestea, că cineva a puscat asupra președintelui și prima știre despre atentat spunea, că polițiștii au și arestat pe un tânăr, la care s'a aflat o armă și niște bucăți de bombă. Dar imediat s'a aflat, că cel arestat e poliștit secret, pe care mulțimea, crezând că el e atentatorul, a voit să-l sfășie în bucăți. Sunita președintelui și polițiștii au cercetat imediat locul atentatului și au constatat, că explozia a provenit dintr-o țevă de oțel umplută cu praf de pușcă și cu alicie. Lângă țevă s'a aflat o hârtie murdară, plină de cuvinte vătămătoare la adresa președintelui. S'a mai aflat acolo un nou pumnal, pe care erau săpate cuvinte amenințătoare la adresa lui Faure și un pistol cu inscripție: „Felice Faure e osândit, Alsatia-Lorena, Köln”.

Atentatorul a dispărut imediat după atentat fără a fi văzut de cineva. Se crede, că el s'a ascuns în vre un tuș din pădurea Boulogne, de unde ușor a putut arunca mașina infernală. Poliția a arestat pe un individ, care îndată la bucuria exploziei a încercat a scăpa din mulțime în fugă nebună. Individul se cheamă Gallet. Dus înaintea prefectului poliției, la început n'a vrut să vorbească nimic. Abia mai pe urmă a spus, că n'are ocupație și că locuiește de present în Rue Guido la Valois. Poliția a dispus să i-se facă perchișiție domiciliară.

Se crede, că nu Gallet, care pare nebun, e atentatorul. A mai fost arestat un tânăr de 19 ani.

Președintele republicii a asistat până în sfârșit la cursele de cai. Enorma mulțime i-a făcut ovațiuni furtunoase. Seara la 6 ore o imensă mulțime de oameni s'au adunat înaintea palatului Elysee, unde au primit pe președinte cu entusiaste manifestațiuni de simpatie.

Chestiuni școlare.

Școala de fete din Sibiu.

Ni-s'a trimis programa examenelor publice dela școala civilă de fete a Asociațiunii transilvane din Sibiu, la finea anului școlar 1896/97. E următoarea:

Vineri, în 25 Iunie n. a) înainte de amiază: dela 8—10 ore religiunea cu evelele din toate clasele civile; dela 10—11 ore limba franceză cu cursul III și IV.

b) după amiază: dela 3—5 ore examenul privat cu evelele din cursul completar.

Sâmbătă, în 26 Iunie n. a) înainte de amiază: dela 9—12 ore. Clasa IV. civilă din studiile: limba română, istoria patriei, limba maghiară și fizica;

b) după amiază: dela 3—5 1/2 ore clasa I. civilă, din studiile: limba maghiară, aritmetica și limba germană.

Luni, în 28 Iunie n. a) înainte de amiază: dela 9—12 ore clasa III. civilă din studiile: limba maghiară, aritmetica, limba germană și chimia;

b) după amiază: dela 3—5 1/2 ore clasa II. civilă, din studiile: limba maghiară, istoria universală, istoria naturală și limba română.

Marti, în 29 Iunie n. dela 9—11 ore muzica instrumentală și vocală; declamațiuni.

La 11 ore încheierea solemnă a anului școlar și distribuirea atestatelor.

Lucrurile de mână femeiești sunt expuse în decursul examenelor, într-una din salele institutului.

Directiunea.

CRONICĂ

Sibiu, 15 Iunie n. 1897.

Banchetul în onoarea lui Coșbuc. Sâmbătă seara s'a dat în sala Bristol din București banchetul organizat în onoarea lui Coșbuc. Epoca serie, că au asistat aproape o sută din numeroșii admiratori ai marelui poet. Banchetul a fost presădat de dl V. A. Urechie, având la dreapta pe d-nii Maniu și N. Filipescu, iar la stînga pe festivalul poet. Au vorbit d-nii Urechie, Coșbuc, G. Pop, Caragiale, Ottescu, Maniu, Gh. Rădulescu, Delavrancea N. Filipescu, Matheis, Cancicov, etc.

Himen. Dl Dumitru Banciu, farmacist în Săliște, își va celebra Duminică (20 Iunie n.) căsătoria sa cu d-șoara Paraschiva Șteflea.

Rugare. Condamnat la un an și șase luni carcer de stat, și aflându-mă de prezent în carcerul de stat din Seghedin, pentru espriarea pedepsei, — rog onoratele redacțiuni a ziarelor române, ca luând în considerațiune poziția mea socială și starea mea materială împreună cu aceea, se-mi trimită câte un exemplar gratuit din ziarul ce redactează, după cari m'abscrisu cu tot respectul. Seghedin, 1/13 Iunie 1897. *Georgiu Făgărașan*, dascăl rom. condamnat.

Alegere de notar. În comuna Chisindia va fi alegere de notar Sâmbătă la 14/26 Iunie a. c. Comunele aparținătoare acestui notariat sînt: Chisindia, Păușeni și Văsoara. Popoara e curat română. Salariul e 700 fl. Dorința poporului e, să aleagă un Român. Prin aceasta se avisează aspirații la notariat, eventual și notarii, cari doresc să fie aleși. Informațiuni se pot cere dela dl Ștefan Stan, preot în Chisindia.

Inundări uriașe în România. Foile din București scriu, că ploile continuă în toată țara cu o furie și cu o abundență ne-mai-pomenită. Joia trecută o tromba grozavă de apă s'a abătut asupra a o mulțime de județe, pricinuind oribile pagube. Sate întregi au fost distruse, orașul Câmpu-Lung a fost inundat, orașul Păcoani a fost pus în apă și lemne cărate de pietrele ce se scoborau la vale, o fermă de a statului din județul Buzău a fost nimicită, pe linia Buzău-Galați apele au pricinuit adevărate dezastru. Mai grozave au fost inundările în Moldova, ales în jurul Iașilor. Multe cîi ferate au fost total ruinate. Pagubele nu se pot evalua încă, dar se poate spune de pe acum că sînt colosale. Asupra întregii țări s'a năpustit o înspăimîntătoare calamitate. Pagubele suferite de stat, comune și județe vor fi foarte simțitoare pentru bugetele respective. Pagubele particularilor și în special ale țărănimii, sînt cu mult mai mari, și din nenorocire, în ce privește țărăimea, ele sînt în mare parte ireparabile.

Episcop maghiar — jucător la bursă. Mai anul trecut a provocat mare tărăboiu în adunarea districtuală a reformatorilor din Cluj cazul puțin onorific al episcopului Szász Domokos, care a fost acuzat, că prin jocuri la bursă a păgubit cu mii de florenți biserica încredințată păstoririi sale. Adunarea generală a emis atunci o comisie, care să cerceteze afa-erea. În adunarea districtuală ținută zilele acestea comisia a prezentat un raport nefavorabil episcopului, de-saprobându-i operațiile de bursă și învinuindu-l, că fără știrea adunării a luat un împrumut de 750,000 fl., cu care a jucat apoi la bursă, păgubind cu mari sume biserica. Raportul a provocat o discuție înverșunată. Contele Bethlen Băntu a dovedit ne-doiroz, că operațiile de bursă ale episcopului s'au terminat cu 164 mii fl. pierdere, și în consecință a propus ca adunarea districtuală să interzică pe viitor jocurile la bursă. Și, ce e mai trist, episcopul la toate aceste grave învinuiri n'a aflat un singur cuvînt de apărare. Totuși maioritatea adunării a învinșat jocurile la bursă.

Berlinezii contra Ungurilor. Pe semne, scanda-oasele demonstrații anti-nem-țești dela *Vörsinghaz* au înverșunat pe Nemți grozav contra Ungurilor. După Viena, unde artiștii Burgteatrului au dat o strălucită lecție papricărilor din Budapesta, refuzând a juca piesa „*Piros Bugyellaris*”, urmează Berlinul. Deunăzile, când au fost la Budapesta, agromonii nemți au invitat pe cei maghiari să iee parte la adunarea lor generală; ce se va ține în 11 Iunie la Berlin. Agromonii maghiari au și promis a participa, dar tocmai în preajma plecării le-a sosit un avis, care le spunea că „după scandalul din Budapesta, Berlinzii nu-s'au tocmai prietenește dispuși față de Unguri și că venind agromonii unguri la Berlin ar fi primiți cum nu le-ar plăcea”. Astfel visita patrioților a rămas plăcă, mulțumită... conștiinței lor naționale!

Botez. Cetim în ziarele din București, că în Marția trecută a avut loc botezul fiului simpaticului nostru confrate dl Ioan Rusu Abrudeanul, redactor la ziarul *Timpul* din capitala României. Naș a fost dl Tache Ionescu fost ministru al instrucției publice. Noul născut a primit numele de *Dimitrie*. Mulți ani!

Două luni temniță pentru... moarte de om. Așa se judecă atunci, când acuzat e un frate de prim-ministru al... Ungariei! Tribunalul din Zălau a pertractat alaltăieri procesul baronului Bánffy János, amoral că a ucis pe țeranul Nagy Bálint. Omorul, care l-am semnalat și noi la timpul său, s'a cunoscut anul trecut. Măndrul nemeș unguresc împușcase la o vîna oare un căneal țeranului Nagy János. Acesta, infuriat, a făcut împușcături baronului, care nu s'a lăsat nici el mai pe jos, căci era, mă rog, în joc un nemeș

unguresc față cu un prost de țeran. Și pe când cearta decurgea mai ungurește, pușca baronului se descărca, din întemplant... și, tot din întemplant, lovi chiar pe țeran, omorîndu-l pe loc. Așa a fost prezentat cazul înaintea tribunalului, care a osndit pe ucigașul baron numai la... două luni temniță. Să nu se uite, că baronul Bánffy János e, din întemplant, fratele prim-ministrului Bánffy!

„Potop” la Seghedin! Mai multe foi au adus cu mult aplomb ziaristic stirea senațională, că la Seghedin a esunat Tisa, nimicind vre-o 200 de case. Vestea, ori-cât de grozavă, are și ea un cusur, unul singur dar destul de mare: nu-i adevărată. Fapt e numai atât, că în urma ploilor continue s'au adunat pe alocuri ape mari, care au inundat câteva pivnițe.

Catastrofă în balon. La Berlin s'a întemplant Sâmbătă o mare catastrofă într'un balon. Cunoscutul aeronaut Volffer și merhanicul Knabe au făcut o probă cu balonul, pornind dela institutul aeronaut militar dela Tempelhof. Ajuns la o înălțime de vre-o 1000 metrii, balonul în urma unei explozii de benzină, a luat foc și cu o iuteală grozavă a căzut la pământ. Nefericicii aeronauți au fost aflați fără simțiri și cu grave arsuri pe întreg corpul.

Bal roșu. În *Körösladány* s'a dat de curînd un bal par excellence socialist. Femeile au apărut îmbrăcate exclusiv în haine roșii, ear bărbaiții purtau cravate roșii și tot felul de insignii socialiste.

Soț ars de viu. Lângă Palermo, în comuna Campo Reale, o tineră femeie, în complicitate cu amozorul său, și-a îngropat de viu soțul într-o afundă groasă din ocolul casei sale. Când autoritățile au descoperit crima, sîrmanul soț era deja mort. Criminalii au fost arestați.

Mire ucigaș. În orașul italian Cavalese s'a comis săptămîna trecută o grozavă crimă. Proprietarul De Florian, om cu multă vază în oraș, a pușcat de trei ori asupra miresei sale, cea mai frumoasă fată a orașului. Gleanțele au trecut prin gătul și brațul miresei, rîndu-o de moarte. Crima s'a comis din — gelosie.

Cea mai nouă profecție a lui Falb. Faimosul profet de vremuri Falb a statorit deja și pe a doua jumătate a acestui an zilele critice. Conform profecției lui, Iulie va avea două zile critice, dar numai de a doua forță, la 14 și 28. În August vor fi asemenea două zile critice, una de prima forță, 28, alta de a doua, 12. Septembrie 26 asemenea va fi o zi critică, tot așa 25 Octombrie. Noiembrie 24 va fi zi critică de prima forță, Novem. 9 de a doua. Ultimele zile critice ale anului vor fi 23 și 9 Decembrie. Pe a doua jumătate a lunii Iunie Falb profetește tempestăți grozave.

Grecia la sărbările din Londra. La jubileul de diamant al reginei engleze Grecia va fi reprezentată de prințul moștenitor Constantin, care la începutul săptămînei acesteia va pleca împreună cu soția sa la Kronberg, spre a visita pe vîduva împăratului german *Friedric*. De aici părechea princiară va pleca în 18 Iunie n. la Londra, ear' după sărbări în Dania, unde va rămînea mai multă vreme.

Fata țarului și Bulgarii. În semn de bucurie pentru nașterea celei mai tinere mare ducese a dinastiei rusești, s'a ținut în Sofia un serviciu divin festiv. Au asistat principela bulgar cu soția, miniștrii, ofițerii de rang superior și personalul agenției diplomatice rusești.

Trachoma în Beicherece. Ni-se scrie din Beicherece mare, că întreg comitatul e inficțat de trachomă în comuna *Perjamos* au trebuit închise școlile. S'a ordîndu curățare medicală în localitățile inficțate de boală.

Numele regelui de Siam. Pentru-că acest exotic Suveran e acum de actualitate și în Europa, din prilegiul călătoriilor sale, — dăm aici numele lui, care sigur nu mulți îl vor pute și dearostul. Majestatea Sa siameză se cheamă: Pra Bath, Somdeth, Pra Para-Mindr M ha Chulalongkorn, Pra Chula Chom Klao Ch n Yu-Hua. Își poate ori-cine închipui, cât de plicticoasă și totodată obositoare e sub-rierarea acestui chilom-strict nume; — numai că, din norocire, Majestatea Sa siameză nu știe ceti!

Știri mîrunte. În Viena a fost ales decan al facultății de medicină Dr. Victor Ebnor von Rosenstein. — În ora Maesteg (Wales) o mașină de urcat materialul a căzut în afunzime cu 10 oameni; toți au fost groznic omorîți. — Lângă *Osk-stey* (Anglia) a deraiat un tren; 9 pasageri morți, 25 greu răniți. — În *Hovora* (India) a fost un violent cutremur de pământ; multe case dărîmate; câțiva oameni omorîți, mulțime răniți. — Societatea presei din București a organizat ieri, Luni, sărbări întru ajutorarea inundaților din România; au succed bine. — Dl general *Belser* și dl maior *Constantinescu* din armata română au fost la Timișoara, unde au cumpărat 450 cai necesari regimentelor de roșiori din România. — Dl *Grigorie Tocilescu* va reprezenta România la congresul de arheologie ce se va ține anul acesta în Anglia. — Corpurile legiuitoare române, probabil, vor fi roconvocate în sesiune extraordinară în decursul verei.

ECONOMIE.

Din „Foia Poporului”.

Ungaria înaintează. Din *Dobrița* se vestește, că făcîndu-se numărarea vitelor pe hotarul Hortobagy s'a aflat un scăzămînt mare în numărul vitelor. În anii trecuți erau 46—50 mii de vite, acum nu sînt de cît 36 de mii de capete. Oile au scăzut dela 22 la 18 mii. Mai mare scăzămînt este la numărul porcilor, cari în urma bealei s'au împușinat dela 8 mii la 600! Bine înaintează țeara sub oblađuirea pînîncească a Maghiarilor!

Cumpărare de cai. Ministrul de război al României voește să facă mari cumpărări de cai în Ardeal și Ungaria, pentru armata română. Spre acest scop a alcătuit o comisie număroasă, care va veni nu peste mult în Ardeal și Ungaria, ca să cumpere cai.

Starea sîmînturilor la noi. Ploile mari, cari prin Ardeal au fost în multe părți ruperi mai mici de nori, au făcut mari pagube în sîmînturi, mai cu seamă în comitatele Hunedoarei, Sibiului, Albei-de-jos și Mureș-Turda. În spre șesul Ungariei, afară de ploie, au făcut pagube și ghița (grindina) și negurile. Rugina este lătită în multe ținuturi, mai cu seamă la grâu, orz și ovăș, în unele locuri și la sîcără; opșiga face mai puțină stricăciune. Rapița s'a desvoltat bine, mai cu seamă pe șesul Ungariei, și acum s'a început secerișul ei; roada e îndestulitoare, dînd 4—12 maje metrice după îngîr. — Nutrețul în cele mai multe părți e bun; ici-colo luse ploile au stricat trifoiului și lînternei.

Posta redacțiunii.

Seghedin. Poesia se va publica. — scrisoarea nu, pentru-că nu putem plictisi publicul cu lucruri cari te privesc numai pe-ta și persoana respectivă, și din cari publicul nu înțelege absolut nimic. Trimitei-o sub plic.

Din public. *)

Mulțumită publică.

Aducem și pe calea publicității în numele societății noastre academice soc-liter. „România Jună” cele mai călduroase ale noastre mulțumiri dlui Ioan Tămaș, oficial la institutul de credit și economii „Mureșana” din Reghinul-săseșec pentru suma de 10 fl. v. a., donată societății cu promisiunea de a o mări la 100 fl., devenind astfel „membru fondator”.

Salutăm cu căldură pe susannimul domn, văzînd bunăvoința și viul interes ce-l poartă d-sa față de societatea noastră.

Viena, 10 Iunie n. 1897.

Pentru comitet:

Președinte:

Corneliu Comanescu,

stud. tech.

Cassar:

Mariu Sturza,

stud. med.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu este responsabilă.

Tribuna Literară.

Informațiuni.

„Liga Română” nr. 22, cuprinde: După congres de dl V. S. — Problema Ligei de dl T. I. Căpitanescu. — O schiță istorică asupra sărei Bucovinei în trecut și prezent de ** — Cuvîntarea dlui Roberto Fava, la sărbărea dată în onoarea d-sale, Duminică 25 Maiu c. la Atena. — Cronică generală: Lista delegaților pentru congresul Ligei dela 21 Maiu 1897. Ungurii despre congresul Ligei. Împărțea Orientului. Un federalist maghiar. Protest în contra maghiarizării. Germanii din Austria și federalismul Maghiarii și naționalitățile. Naționalism maghiar. Noul triumf al Maghiarilor. — Informațiuni. — Bibliografie.

Bibliografie. Dl Ioan Petran, profesor la institutul ped-teologic din Arad, va scoate în curînd de sub tipar partea a II-a a *Gramaticii române* pentru școalele secundare, *Sintaxa*. Nu ne îndoiim, că dl Petran, a căru *„Etimologie”* scrisă în deplină cunoștință de cauză, a fost bine primită, prin noua sa lucrare va face bun serviciu ș-oalei române.

Cîntece populare pentru pian. A apărut „10 cîntări populare românești, culese și aranjate pentru pian de V. Șorban. Dedicție d-nei Viorica V. Mihali”. Prețul elegantei broșuri musicale e 1 fl.

Bibliografie.

Avis. A apărut și se află în depositul general la librăria Carol Müller, București, Calea Victoriei, 53:

1. *Harta Europei* de G. T. Buzoianu în dublu exemplar, reprezentate fiecare pe format de aproape 2 metri pătrați și tipărită în renumitul atelier Freytag & Berndt din Viena; prețul fie-cărei harte în foi volante 15 lei, sau întinse pe pînză ca bețe, 20 lei.

2. Cele din urmă numere apărute în „Biblioteca pentru toți” nu lasă întru nimic pe jos pe cele trecute. În ele se află publicate două opere poetice a doi scriitori foarte cunoscuți: *Iubire* de A. Vlăduț (nr. 116 și 117) și *Poesii* de Th. M. Stoescu (nr. 111). În genul umoristic, așa de sărac la noi, aflăm *Alte schițe umoristice* (nr. 115) de vestitul și cunoscutul Teleor și *Fleacuri* de V. Popp, (nr. 118) care deși nu e atât de cunoscut, totuși e un autor de talent. Prosa poetică e reprezentată prin admirabila *Robia Peșcului* de Carmen Sylva (nr. 119). Știința populară prin *Introducere în studiul științelor* de Morand, ear' serioasa filosofie prin celebra *Li-niște sufletească* de Seneca.

Din acești numeri se vede, că „Biblioteca pentru toți” își ține la un nivel înalt frumosul nume ce a dobîndit.

În timpul verei „Biblioteca” va apăre mai rar și fără a ține poate seamă de ordinea numerilor anunțați.

Până la sfîrșitul lunii Aprilie va apăre în „Biblioteca pentru toți” *Odul civil român* adnotat de dl C. Hamangiu, distinsul procuror; acest cod este cel mai nou, cel mai ieftin și cel mai practic, prețul va fi 3 lei broșat și 4 lei legat în pînză roșie flexibilă. De același autor a apărut în editura librăriei Carol Müller *Scriitori și Artiști*, studiu asupra drep-turilor lor; un volum de 212 pagini format octav prețul 4 lei.

Suvenire dela Blaj. Un fotograf din Blaj a avut ideea de a eternisa o scenă dela sîntirea episcopului Radu. El a fotografat scena dela portalul catedralei, tocmai când arhieriei es din biserică, la sfîrșitul liturgiei. Tabloul e în mîrime de 18x15 cm. și ne înfățișează întreagă catedrala, sem-narul teologic și o aripă a gimnaziului. Dinaintea catedralei mulțime de popor, formînd o stradă, prin care se treacă arhieriei. Episcopul Radu se vede deasupra metropo-litului, cum stă a coborî pe prima treaptă a estradei dela catedrală. — Această fotografie se poate căpăta, întinsă pe carton frumos pentru 50 cr. A se adresa la librăria „Ti-pografiei”.

Căldarul zilei.

16 Iunie n. 1897.

Iulian: S. P. Mitrofan.

Gregorian: Beno.

Soarele: răsare 4.04, apune 7.56 m

Sosiți în Sibiu.

În 15 Iunie n. 1897.

Hotel „*Împăratul Romanilor*”. D. Darko, că-pitan din Cluj; Dr. Major advocat din Lugoj; Pon-gracz, pretor-suprem din Conța; A. Langh, eoonom din Șercaia; Gold, cassir din Boia; Grossmann, L. Kerh, K. Berger și E. Walter din Viena, Frankfurter și I. Weiss, toți comercianți, Alexandrovitz și R. Adler din Budapesta, N. Braun și K. Flöder din Viena voiajori.

Hotel „*Moltzer*”. C. Aleco, inginer din Pitești; K. Kina, privatier din Pitești; Kompa, o spîtar cu fami-lii din Săliște; F. Salmen, timp ar din Marischelten; S. Lutsch, privatier din Sebeșul-săseșec.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 9 Iunie n. 1897.

Sămînte	Calitatea per fec.	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea per fec.	Prețul per 100 chilo
	dela	pînă	dela	pînă
Grâu				
Bănățene vechi	75	—	76	7.80
Grâu dela Tisa	75	—	76	8.10
Grâu „Pesta”	75	—	76	8.10
Grâu de Alba-Rog	75	—	76	8.10
„Bacsa	75	—	76	8.10
Grâu ung. de Nord	75	—	76	8.20

Sămînte, vechi ori noue	Solul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.
			dela pînă
Săcără		70—72	8.30
Orz	de nutret	60—62	4.50
„	de vinare	62—64	5.10
„	de bare	64—66	6.50
Ovăș	—	80—81	5.75
Cucuruz (porumb)	bînză,	—	8.70
Meiu	de pîrlez	—	8.20
Hrîșcă	—	—	4.10

Grâu	Sept.-Oct.	7.50	7.51
Cucuruz	Mart.-Apr.	8.83	8.84
Ovăș	Maiu-Iun.	—	—
„	Iulie-Aug.	—	—
„	Mart.-Apr.	5.28	5.30

Produse diverse	Solul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.
			dela pînă

Săm. de trif.	Lucernă ungurească	—	—
„	roșie	—	—
Oleu de rap.	rafinat	—	—
Uns. de porc.	dela Pesta	58.10	51.
„	dela țeară	—	—
Slănină	sventată	58	54
„	afumată	—	—
Său	—	—	—
Prunc	—	—	—
Lictar	slavon nou	23	24
„	bănățene	—	—
Miere	brută	—	—
„	galbină străcurată	—	—
Ceară	de Rosenau	—	—

Spirt

Brut, pentru rafinrie	Bani	Marfa
Rafinat, pentru comercianți mari	14.75	15.
Brut,	52.50	53.
„	50.60	51.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 12 Iunie n. 1897.

Hărto-monetă română	Cump.	9.44	vînd. 9.50
Lire turcești	—	10.62	10.70
Imperiali	—	9.55	9.57
Ruble rusești 100 a	—	126.25	127.
Galbeni	—	5.60	5.68
Napoleon-d'ori	—	9.48	9.53
„ (rusești)	—	9.45	9.50

Bursa de Budapesta.

Din 8 Iunie n. 1897.

Renta de aur ung. 6 1/2	—	123.20
„ „ 4 1/2	—	103.20
„ val. cor. 4 1/2	—	103.20
Împrumutul căilor ferate ung.	—	123.50
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	—	101.40
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	—	121.60
Bonuri rurale ung.	—	97.
„ croate-slavone	—	101.50
Obligațiuni desp. regalilor	—	101.75
Împrumut cu pream ung.	—	152.70
Locuri pentru regularea Tisei și Seghedin	—	143.10
Renta de hărto austriacă	—	102.29
„ de aur austriacă	—	101.25
„ de aur austriacă	—	178.60
Locurile austriace din 1890	—	159.5
Acțiunile băncii austro-ungare	—	962.
„ de credit ung.	—	—
„ de credit ung.	—	—
Scrieri fonciare ale institutului de credit și economii „Albina”	—	101.75
Argintul	—	5.69
Galbeni împărațesți	—	5.67
Napoleon-d'ori	—	9.54
Mărci 100 imp. germane	—	58.80
London 10 Livres sterlingi	—	120.

Editor și redactor responsabil: Teodor V. Păcățian.
Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: V. H. Dresanand

Librăria „Tipografiei”, soc. pe acțiuni în Sibiu.

— Deposit general pentru Sibiu și jur. —

Avis fumătorilor de țigarete!

Hărta de țigarete „CLUB” este cea mai bună, mai fină, și totuși cea mai tare hărta de țigarete.

Total liberă de glicerină.

Se poate căpăta pretutindenea.

În pachetare patentată costă 3 cr. — În pachet comun „Club exquisit” 2 cr.

NB. Din aceeași hărta se prepară și plăcetele tuburi pentru țigarete.

O șafală cu 100 de tuburi costă 13 cr.

La vînzări în mare și mai ales traficantilor se dă mare rabat.

— Marca de apărare e: Un domn cu ochelari, fumînd țigaretă. —

Deposit general pentru Sibiu și jur (vînzare în mic și mare) la

Librăria societății pe acțiuni

„TIPOGRAFIA”,

Sibiu, strada Poplăci, 15.

—

A apărut și se află de vânzare la Librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu.
Un capitol din excelentul volum

„Paradoxe sociologice”

de
Max Nordau

REPRIVIRE
Traducere
de
Rosmarin.

În acest capitol autorul descrie și combate frivolitatea lumii așa numite „mondaine” și-i alimentează optimismul cu o reprivire asupra progresului, ce omenirea a făcut pe toate terenurile științei.

Acest capitol stă cu vrednicie alături de cel despre „Naționalitate”, și e tot așa de frumos tradus, într-un limbaj dulce, ce reține toate finețele originalului.

Prețul broșurei este 20 cr.

2771 K.
1897 fszk.

[1468] 1—3

Concurs.

Spre ocuparea postului de păzitor de pădure cercual în cercul Mercuri cu locuința în Apoldul-mare se scrie prin această concurs.

Competințele:

1. Salar anual 250 fl.
2. Paușal de întreținerea de cal 80 fl.
3. Paușal de cancelarie 5 fl.
4. Relut de fână 20 fl.
5. Relut de lemne 20 fl.

Compențenții au de a așterne rugărilor instruite în sensul §. 37 XXXI: 1879 pe lângă documentarea ocupației lor de până acum până în 15 Iulie a. e.

Mercurea, în 10 Iunie 1897.

Pretor cercual suprem:

Mangesius.

Hârtie
pentru
scrierea de model la examen
(Propise)
se află de vânzare la
„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.
100 bucăți 65 cr.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

An eșit de sub tipar și se află de vânzare:

Chestiunea

Română

în Roma.

Conferența

domnului

Roberto Fava.

Prețul numai 20 cr.

La librăria „Tipografia”, soc. pe acțiuni în Sibiu se vând:

Operele preotului Kneipp:

Sfaturi

sănătății copiilor sau îngrijirile

ce trebuiesc date copiilor bolnavi și sănătoși.

Prețul 1 fl. v. a.

Precum și

CURA DE APĂ.

Cum trebuie să trăiești.

Testamentul meu și Conferințe publice.

Prețul 1 fl. 50 cr.

Două cărți folositoare

pentru țeranul român

au apărut tocmai și se află de vânzare în librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni, Sibiu, strada Poplăcii 15:

INDREPTAR PRACTIC

ECONOMIA RURALĂ

compus de

cel 12 preoți intermitenți în Cluj.

Prețul 1 fl. v. a.

COMASĂRILE

de

Elia Dopp.

Prețul 40 cr. v. a.

Pentru porto postal câte 5 cr. mai mult.

La „Tipografia”, soc. pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare

CARTEA DURERII

DE

EMIL BOUGAUD.

TRADUCERE DE

IACOB AFIN NICOLESCU.

Editor: Dr. E. DĂIANU.

Prețul 70 cr. (cu porto postal 73 cr.)

Această carte a fost recomandată de către Exco. Sa Metropolitul Victor Mihály de Apșa printr-un circular special.

Hofherr & Schrantz

fabrica de mașini agricole și turnătorie de fer în Budapesta.

Prin prezența avem onoare, a aduce la cunoștință, că am predat reprezentarea casei noastre dlui Heinrich Kröger, negustor cu ferării, Sibiu, strada Urezeului nr. 1, unde vom și avea depositul de mostre de pe mașinile și uneltele agricole.

Cataloguri ilustrate trimitem la cerere franco.

Mașine de sămănat, pluguri, mașine de cosit, grape pentru fân, mașine de treierat cu mână, moriște de curățit grâne etc., cu prețuri reduse.

Diplomă de onoare.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Diplomă de onoare.

OPURI și BROȘURI

Placate

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE CUNUNIE

Carte și epistole

Circulare și preț-curenturi

Note

Mare deposit
de cuverte, cerneală, recuise de scris,
ceară de pecetluit etc.

Comande din afară
se efectuează repede.

Bilete de vizită
după plac și cerere

Biblioteca populară a „Tribunei”

Diferite cărți științifice și literare

Elegant legate sau broșurate.

Prețuri foarte moderate.

Mare deposit

de hârtie de scris și concept, precum și hârtie fină de epistole cu plicuri în casetă.

Dictionar

român-german și german-român.

Strada Poplăcii Nr. 15.

Librărie românească în Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 15.